

ERDÉLYI MÚZEUM-EGYESÜLET

Orvos- és Gyógyszerésztudományi Szakosztály

540103 Târgu-Mureș - Marosvásárhely, Aleea Cornișa 18/12

Tel./Fax: +40-265-215386

E-mail: titkarsag@emeogysz.ro

Honlap: www.emeogysz.ro

Facebook: www.facebook.com/EMEOGYSZ

Beszámoló az EME Orvos- és Gyógyszerésztudományi Szakosztálya 2023. március 11. és 2024. március 2. közötti tevékenységéről

Az elmúlt évben Szakosztályunk működése megfelelt az EME Alapszabályában, illetve a Szakosztály szervezeti szabályzatában foglaltaknak, és a Választmány által elfogadott éves munkatervnek.

Szervezés

Szakosztályunknak jelenleg 840 aktív tagja van. A 2023-as év folyamán 58 új tag iratkozott be. A 2023-ra érvényes tagdíjak a következők voltak 100 RON rendes EME tagok számára, 50 RON nyugdíjasok, PhD hallgatók és rezidensek számára, valamint 25 RON egyetemi hallgatók számára.

Ebben az időszakban a választmány 3 alkalommal tartott gyűlést, biztosítva a területi választmányi tagok számára az online részvételt. A választmányi tagokat minden ülésre e-mail-en keresztül hívtuk meg. Területi központjaink közül élénkebb tevékenységet ott tapasztaltunk, ahol EMEOGYSZ rendezvényeket szerveztünk. Meg kell említenünk a Szatmárnémeti területi csoport kiemelkedő aktivitását, Leiher Eleonóra vezetésével. A területi csoportok rendezvényein szakosztályunk gyakran más szervezetekkel társulva, társszervezőként szerepel, mint például a Hargita Megyei Orvostudományi Szakosztállyal Csíkszeredában, a Pápai Páriz Ferenc Alapítvánnyal Székelyudvarhelyen, a Báthory István Alapítvánnyal Szilágysomlyón, a Dr. Lükő Béla Orvostudományi Egyesülettel Szatmárnémetiben és a Magyar Egészségügyi Társasággal.

Továbbra is arra buzdítjuk szakosztályunk minden tagját, hogy keresse a kapcsolatot a foglalkozásának megfelelő szakcsoporttal, illetve ennek hiányában új szakcsoportokba tömörüljenek, melynek megalakulásáról és tevékenységéről értesítsék írásban az EMEOGYSZ titkárságát.

Szakosztályunk tevékenységének hatékonyabbá tételét, a kapcsolattartást és az élénkebb információáramlást segíti elő Orbán-Kis Károly választmányi tag által karbantartott szakosztályi honlapunk: www.emeogysz.ro. Ezen kívül a világháló más lehetőségeit is kihasználva (pl. Facebook) igyekszünk szakosztályunk minden tagját megszólítani és velük Szakosztályunk rendezvényeit, tevékenységének részleteit időben ismertetni. 2014 őszétől az EMEOGYSZ

tagokat e-mailben elküldött, rendszeres Hírlevelekben értesítjük a fontosabb rendezvényekről és egyéb tudnivalókról. Az idéntől lehetőség van a tagdíj bankkártyával történő befizetésére is. Szakosztályunkat, mint orvostovábbképzőket szervező egyesületet 2023-ben is kreditpontadó szervezetként akkreditáltattuk az országos Orvosi és Gyógyszerész Kamaráknál, a Fogorvosi Kamaránál a magváltozott kamarai rendeletek és a bukaresti központi hatóság elutasító magatartása miatt, többszöri próbálkozás ellenére sem sikerült ezt megvalósítani. A meglévő akkreditációkat felhasználtuk a XXXI. Tudományos Ülészak kreditálásához.

Kiadványaink

Az Orvostudományi Értesítő 96. kötetének két különszáma jelent meg (a XXXI. Tudományos Ülészak valamint a XXX. Tudományos Diákköri Konferencia összefoglalóit tartalmazó kötetek). 2021-ben áttértünk az *in extenso* cikkek folyamatos közlésére (open volume publishing), így a 2022/1-es szám nyomdakész cikkei már elérhetők a honlapon. A 95. kötettől kezdődően (2022) áttértünk a cikkek kétnyelvű (magyar és angol) kiadására. A szerzők által magyar nyelven beküldött kéziratokat a szerkesztőség által felkért szakemberek fordítják le angol nyelvre. A kéziratok fogadása az „Editorial Manager” internetes kézirat menedzselő rendszer révén történik. A lap felelős szerkesztői teendőit és a De Gruyter/Sciendo kiadóval való kapcsolattartást továbbra is Mezei Tibor látja el. A lapszámok megjelenésével kapcsolatos számos további teendőt a Szakosztály munkatársai, szaklektoraink és korrektoraink gyors és igényes munkája segíti. Igyekszünk a továbbiakban is fenntartani a lap szakmai színvonalát. A De Gruyter/Sciendo kiadó révén 2018-tól a folyóirat nemzetközi adatbázisokban is szerepel, 2021-től a Magyar Tudományos Művek Tára (MTMT) is jegyzi. A határidők betartását nehezítette, hogy a szerkesztőségbe kevés kézirat érkezett be. Emiatt csak a 94. kötetet (2021) sikerült teljesen lezárni. Az Orvostudományi Értesítő kiadásának nyomdai költségeit a Gedeon Richter Románia Rt. gyógyszercég fedezi. Nyomtatott formában a folyóiratot eljuttatjuk a szakosztály minden tagja számára, aki ezt a korábban kiküldött kérdőív alapján igényelte. Elektronikus formában az összes kötet elérhető az Orvostudományi Értesítő honlapján (www.orvtudert.ro valamint www.sciendo.com/journal/ORVTUDERT - 2018-tól). Folyóiratunk a nyílt hozzáférés (open access) nemzetközi standardjait követi.

A közlésre szánt cikkek következetes és igényes véleményezésében szaklektoraink nyújtanak segítségét. Lektoraink általában határidőre elkészítették a szakvéleményt, de a késlekedő szaklektorokkal való kapcsolattartás nagy terhelést jelentett a szerkesztőség számára.

Tudományos tevékenység

A Szakosztály fő tevékenysége a tudományos összejövetelek szervezése. Ezeknek egy része a Szakosztályon belül működő szakcsoportok és területi csoportok szervezésében zajlott, szakmai-tudományos továbbképzők keretében. A Szakosztály továbbra is támogatja ezeket, és felkéri a szervezőket, hogy az ilyen eseményekről időben értesítsék a választmányt.

2023. április 20-22 között Csíkszeredában szerveztük meg a XXXI. Tudományos Ülésszakot. A rendezvény helyszínei a Csíkszereda Önkormányzati Színháza a „Csíki Játékszín”, a Segítő Mária Római Katolikus Gimnázium Kollégiuma, a Csíkszereda Városháza, a Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem Csíkszeredai Kara és a Fenyő Hotel voltak.

A résztvevők száma: előzetesen regisztrált 590, helyben 91. Összesen 334 orvos, 90 fogorvos, 45 gyógyszerész. A Romániai Orvosi Kollégium 14, a Gyógyszerészkollégium 24 kreditponttal értékelte a tudományos rendezvényt.

Csütörtökön délután addiktológia témával továbbképző előadásokra került sor budapesti vendégelőadókkal (dr. Nagy Zsolt, dr. Demetrovics Zsolt).

Ugyancsak csütörtökön este került sor a megnyitó ünnepségre.

Ennek keretében a szakosztály Csőgör Lajos díjat adományozott dr. Széman Péter főorvosnak (laudációt Dr. Bódizs György főorvos mondott) és Lencsés György díjat dr. Szatmári Szabolcs egyetemi docens, Szakosztályunk alelnökének, a Marosvásárhelyi Megyei Sürgősségi Klinikai Kórházt, 2. sz. Neurológiai Klinika igazgatójának (laudációt dr. Szilágyi Tibor egyetemi tanár mondott). Megnyitóbeszédet mondott: dr. Kraft Hunor főorvos, a szervezőbizottság elnöke, Sógor Enikő, Csíkszereda Város Alpolgármestere, Beke Mihály elsőbeosztott konzul, dr. Vass Levente, egészségügyi államtitkár, dr. Bitay Enikő akadémikus, az EME Elnöke és dr. Szilágyi Tibor egyetemi tanár a Szakosztály elnöke. Péntek délután a Csíki Játékszín nagytermében plenáris előadásokat hallhattunk, a szakma jeles külföldi képviselőitől. Péntek és szombat délelőtt a résztvevők 16 szekcióban 126 dolgozatot és 3 posztert mutattak be, valamint 6 műhelymunka és 5 kerekasztal beszélgetés is a program része volt.

A záróünnepségen a következő díjakat osztottuk ki: a legjobb kísérletes munkáért (Krizbai István által felajánlott díjat) Kelemen Krisztina, valamint egy magyarországi, gyógyszerész professzor által felajánlott díjat, két fiatal gyógyszerész kollégának: Papp Lajos és Ferencz Elek egyetemi tanársegédeknek.

A Tudományos Ülésszak főszervezője dr. Kraft Hunor főorvos volt. Köszönettel tartozunk neki és lelkes csapatának a konferencia sikeres lebonyolításáért.

A családorvosi szakcsoport tevékenységéből említésre méltó a 2023. március 24-25 között, Székelyudvarhelyen a Pápai Páriz Ferenc Alapítvánnyal, a Magyar Egészségügyi Társasággal és a Hargita Megye Orvosi Kollégiumával közösen szervezett, nagyszabású XXIX. Családorvosi Továbbképző Konferencia, külföldi és hazai előadókkal, 440 résztvevővel, amelyből 282 orvos és gyógyszerész, és 158 szakdolgozó. A továbbképző konferencián 15 előadás hangzott el a különböző szakterületekről (nőgyógyászat, ortopédia, ideggyógyászat, kardiológia, hematológia, gyermekgyógyászat, bakteriológia, gyógyszerészet), 7 külföldi előadás budapesti, szegedi, pécsi, debreceni professzorok részéről, 8 előadó a Marosvásárhelyi Orvosi és Gyógyszerészeti Egyetemről. A Romániai Orvosi Kollégium 10 kreditponttal értékelte a tudományos rendezvényt. Köszönet illeti Pelok Benedek és Balla Árpád főorvos urakat, az akkreditált konferencia főszervezőit.

2023. szeptember 15-17 között a XXXI. Báthory Napok keretén belül került megrendezésre a XXIX. Orvostovábbképző *Egészséges életmód: Egészség a kultúrában* címmel, dr. Széman Péter,

az EME Szilágysomlyói Csoportjának vezetője szervezésében. A konferenciát a Kolozs megyei Válaszúton, a Kallós-kúriában tartották, 81 résztvevővel. A továbbképzőn 8 rendkívül érdekes témájú előadás hangzott el. A konferencia a Báthory István Alapítvány, a Magyar Egészségügyi Társaság, az Erdélyi Múzeum-Egyesület Orvos- és Gyógyszerésztudományi Szakosztályának illetve az EME Szilágysomlyói Csoportjának égisze alatt zajlott, partnerségben a Kallós Zoltán Alapítvánnyal. Köszönjük dr. Széman Péternek, hogy áldozatos munkával megszervezte az Orvostovábbképzőt.

A Magyar Tudomány Napja Erdélyben központi rendezvénye a „*Tudomány: válaszok a globális kihívásokra*” égisze alatt, 2023. november 17-én került megrendezésre. A „Fiatal kutatók a tudomány szolgálatában” plenáris előadáson a szakosztályunk részéről dr. Bába László- István gyógyszerész adjunktus *A preklinikai Alzheimer-kutatás rövid áttekintése a kezdetektől napjainkig* címmel tartott előadást.

Az Orvos és Gyógyszerésztudományi Szakosztály - kolozsvári rendezvényét dr. Bódizs György alelnök szervezésében, november 18-án, a kolozsvári Sapientia EMTE, Bocskai Ház, A2 termében tartotta. Előadást tartott dr. Széplaki Attila, Gaal György, dr. Molnár Géza, dr. Bódizs György.

Szakosztályunk szervezésében került sor, november 10-11 között, Marosvásárhelyen a „Hetvenöt éves a marosvásárhelyi magyar nyelvű gyógyszerészképzés” ünnepi megemlékezésre, a Magyar Tudomány Napja Erdélyben rendezvénysorozat keretében. A színvonalas programot a Művészeti Egyetem Stúdió termében, több mint 100 gyógyszerész és gyógyszerészhallgató követte végig. Három magyarországi gyógyszerészképző hely, jeles képviselői, dékánhelyettesei megtisztelték jelenlétükkel rendezvényünket. Emléklapokat adtak át a nyugalmazott tanároknak és alkalmazottaknak, megköszönve a Kar érdekében kifejtett munkájukat, valamint bemutatták, az EME Kiadónál megjelent, „*Az erdélyi magyar nyelvű gyógyszerészképzés története: visszatekintés az elmúlt 15 évre - „The history of hungarian pharmacist education in transylvania: a review of the past fifteen years” - című könyvet. A rendezvény érdekes színtöltje volt a gyógyszerészi pálya sokszínűségéről folytatott kerekasztal beszélgetés.*

2023. november 10-11. között zajlott le a Szakosztályunk állandó őszi konferenciájaként meghirdetett XXV. Erdélyi Orvosnapok, melynek főszervezője a Hargita megyei Orvosi Kollégium, partnerek a csíkszeredai Megyei Sürgősségi Kórház, a gyergyószentmiklósi Municipiumi Kórház és a székelyudvarhelyi Városi Kórház. A konferenciát a Romániai Orvosi Kollégium 22 ponttal kreditálta. Az igen sikeres kétnapos rendezvény a csíkszeredai Apáczai Csere János Pedagógusok Házában zajlott. Az Orvosnapokon 19 előadó és 177 regisztrált hallgató vett részt. A konferencián rangos budapesti meghívottak, a Marosvásárhelyi Orvosi és Gyógyszerészeti Egyetem oktatói és tapasztalt székelyföldi szakorvosok tartottak előadásokat. Köszönet illeti a főszervezőket: Dr. Biró Lászlót, Dr. Szakács Oszkár-Balázst, dr. Szöllösi Attilát, dr. Könczei Csabát és Dr. Solti Norbertet.

A Leiher Leonóra vezette „Dr. Pongrácz Antal” fogorvostudományi szakcsoport szervezésében, 2023. március 18, Szatmáron, 22 résztvevővel, dr. Kovács Tamás vajdasági kolléga „Okluzológiai és állkapocsízületi problémák megoldásairól” tartott szemináriumot. Ezen a rendezvényen emlékeztek meg dr. Pongrácz Antal tanár születésének 75. és halálának 15. évfordulójáról. A Tanár úr specialitása volt a szeminárium témaköre.

Június 16-18 között, szintén Szatmárnémetin, a Megmaradás Háza Konferenciaközpontban, fogorvostudományi továbbképzőt tartottak, neves előadókkal: dr. Gerlóczy Pál szegedi professzor (egész napos mikroszkópos protetika hands-on), dr. Windisch Péter professzor, dr. Jakab András Szegedről (mikroszkópos endodontia hands-on), dr. Lakatos Éva Katalin, dr. Németh Kinga és Friss Tamás.

Szeptember 28-30 között Sepsiszentgyörgyön került megrendezésre a Háromszéki Orvosnapok Szakosztályunk Háromszéki munkacsoportjának társszervezésével. A rendezvény keretében megemlékeztek Dr. Albert Zsigmond neves orvos születésének 100. évfordulójáról. Előadást tartott Szabó Béla, Kikeli Pál István, Frigy Attila, Albert István, Albert Nagy Éva, Albert András, Albert Kinga.

2023-ban, Székely Pál gyógyszerész, választmányunk tagja, Székelyudvarhelyen, két alkalommal is, kreditpontos továbbképzőt szervezett. Az elsőre, június 10-én került sor, a székelyudvarhelyi HBCenter-ben, 41 résztvevővel, a Romániai Gyógyszerész Kollégium 8 kredit ponttal értékelte a továbbképző előadássorozatot. A második, a Hargita Megyei Gyógyszerész Napok keretében, október 13-14 között, a székelyudvarhelyi városházán zajlott, 88 résztvevővel a 16 kredit pontos továbbképző sorozat.

Továbbképzések, ösztöndíjak

Szakosztályunk minden évben pályázatot ír ki orvosok, fogorvosok és gyógyszerészek kutatói tevékenységének és szakmai érvényesülésének segítésére. A 2023-es kutatási pályázatra a Szakosztály székházába két pályázat érkezett. A pályázatokat elemezve, a Választmány által kinevezett bizottság döntése értelmében mindkét pályázó: Kovács Béla és Boda Ferenc támogatásban részesült.

Szakosztályunk 2006-ban létrehozta, a legjobb tanulmányi eredményt elért végzős egyetemi hallgatóknak, az egyetem egykori alapító tagjáról elnevezett „Csőgör Lajos díjat” és oklevelet, amelynek kiosztására 2023-ban az egyetemi évet záró ballagáson került sor a marosvásárhelyi Vártemplomban. A díj elismerő oklevelet és pénzjutalmat foglalt magába, amelyet az 4 díjazott diáknak Szilágyi Tibor szakosztályi elnök adott át. A díjazottak: általános orvosi karon Vári Andrea Antónia, a fogorvosi karon Baróthi Szabina, a gyógyszerészeti karon Sükösd Helén Beatrix, az általános asszisztensképzőn pedig Dávid Csenge Imola. Ez alkalommal került sor a „Dr. Formanek Gyula emlékdíj” átadására is, a pályázat nyertese Koncz Gabriella Renáta gyógyszerészhallgató.

2023-ban Szabó Mónika, Bódizs György és Ambrus József Pápai Páriz Ferenc Alapítvány életműdíjban részesültek

Kapcsolattartás szakmai tudományos szervezetekkel

Szakosztályunk az egyetlen orvos-, fogorvos- és gyógyszerésztudományt anyanyelvünkön művelő egyesület Romániában.

Kapcsolatunk van az MTA Magyar Tudományosság Külföldön Elnöki Bizottságával, a Kolozsvári Akadémiai Bizottsággal, amelynek Orvostudományi Szakbizottságát Szilágyi Tibor egyetemi tanár, a Gyógyszerésztudományi Szakbizottságát Gáll Zsolt docens vezeti, a Magyar Gyógyszerésztudományi Társasággal, amelynek Tanácskozó Testületében Sipos Emese egyetemi tanár, mint Szakosztályunk képviselője is jelen van. Szakosztályunk együttműködik a Magyar Egészségügyi Társasággal (MET) Széman Péter főorvos a MET Erdélyi-régió felelőseként, a magyarországi Országos Alapellátási Intézettel, a Kárpát-medencei Tehetség Kutató Alapítvánnyal, a Magyar Általános Orvosok Tudományos Egyesületével, az Amerikai Magyar Orvosszövetséggel Szabó Béla alelnök révén, a Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetemmel, a Studium-Prospero Alapítvánnyal, a Szent Balázs Alapítvánnyal, valamint a Marosvásárhelyi Magyar Diákszövetséggel. A felsorolt, országos és nemzetközi szervezeteken kívül Szakosztályunk kapcsolatban van olyan helyi alapítványokkal és társaságokkal, mint például a Keresztény Orvosok Szövetsége (KEOSZ), a szilágysomlyói Báthory István Alapítvány, az Erdélyi Magyar Közművelődési Egyesület Marosvásárhelyi szervezete, a székelyudvarhelyi Pápai Páriz Ferenc Alapítvány, a szatmári Szent-Györgyi Albert Társaság és Dr. Lükő Béla Orvostudományi Egyesület.

Pénzügyek

Szakosztályunk nem jogi személy, ezért nincs önálló költségvetése. A pénzforgalmat tekintve a Szakosztály vezetése a felettes és pénzügyileg is felelős fórumnak, a kolozsvári központnak tartozik számadással, amely folyamatos belső pénzügyi ellenőrzést gyakorol a Szakosztály felett. Szakosztályunk összevétele 2023-ban 136.712 lej volt, kiadása 99.600,78 lej, tehát a 2022-es évről maradt tőkével (42.500 lej) együtt, az össztőke 79.600 lej.

A beszámolóban vizsgált időszakban a Magyar Gyógyszerésztudományi Társaságtól cserefolyóiratként a Gyógyszerészet és az Acta Pharmaceutica Hungarica-t kaptuk.

Köszönjük az Elnökség tagjainak együttműködő, szabadidőt feláldozó, önkéntes tevékenységét, valamint Májai Erzsébet titkárnőnek hatékony munkáját, amelyet a szakosztály érdekében kifejt.

Marosvásárhely, 2024. március 2.

Dr. Szilágyi Tibor, szakosztályi elnök

Dr. Sipos Emese, szakosztályi titkár